

DESPRE EDUCAȚIA FORMALĂ ÎN DOMENIUL TEHNIC LA OBIECTUL DE STUDIU LICEAL LIMBA FRANCEZĂ

Conf.univ., dr. **Emil FOTESCU**,
Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți;
Conf.univ., dr. **Mihai RUMLEANSCHI**,
Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți

O trăsătură principală a epocii contemporane este dezvoltarea vertiginosă a tehnicii. Tehnica provoacă transformări radicale în majoritatea sferelor de activitate a oamenilor, influențând puternic asupra vieții societății.

Este știut faptul, că oamenii contactează permanent în viața cotidiană cu diverse obiecte tehnice: la vârsta preșcolară copii utilizează diverse jucării modele în funcțiune; la vârsta școlară – biciclete, motociclete, scutere etc.; la vârsta matură – autoturisme, mașini de cusut, mașini de spălat etc.

Orice profesie practică cere utilizarea anumitor obiecte tehnice: de exemplu, pedagogul utilizează aparatul de proiecție; medicul – laserul; strungarul – strungul etc.

Aceste obiecte tehnice care formează o parte indispensabilă a realității contemporane poate fi numită convențional „lume tehnică”.

Tehnica, datorită particularităților constructive și funcționale are ca-racter universal. De exemplu, automobilul produs de diferite firme locali-

zate în Franța, Canada sau Australia, în principiu, au aceleași componente. Adăugînd la aceasta și fenomenul deplasării rapide a oamenilor pe planetă se poate constata, că oamenii sînt nevoiți să utilizeze frecvent în procesul de comunicare un limbaj tehnic. De aici se vede, că oamenii contemporani trebuie să posede un minimum de cunoștințe tipice din domeniul tehnic, respectiv anumiți termeni tipici din diferite domenii, în una sau mai multe limbi de comunicare utilizate frecvent în diverse țări.

Din această cauză cultura generală trebuie să includă, la rînd cu alte componente (cultura matematică, cultura istorică, cultura filologică etc.) și cultura tehnică ce constituie cea mai „tînără” componentă a culturii generale a omului contemporan.

Necesitatea studierii tehnicii în școală ca cerință a societății contemporane, este formulată de mai mulți pedagogi contemporani. De exemplu, Bontaș I. menționează că pregătirea tinerii generații pentru activități în societățile postindustriale „necesită integrarea în conținutul culturii generale școlare și a altor conținuturi – cum sînt cele oferite de disciplinele fundamentale – matematica, fizica, științele naturii, limba maternă și limbile străine, științele sociale – ca și introducerea unor conținuturi noi, cum sînt cele ale ... tehnicii” (1).

Revenind la limbajul tehnic trebuie de menționat, că datorită complexității și dezvoltării vertiginoase a tehnicii se observă că oamenii în procesul de comunicare utilizează încorect și neadecvat termeni tehnici. Asupra acestui fapt a atras atenție și E. Coșeriu, menționînd, că „limbajul este un fenomen complex, implicînd mai multe aspecte simultane, dar care se prezintă în planuri diferite și pot fi abordate prin urmare din punct de vedere diferite” (2). Această idee se referă și la următorul exemplu: „prin cuvîntul „cilindru” se subînțelege o componentă a motorului cu ardere internă precum și un tip de pălărie ce se îmbracă pe capul omului; evident, că traducătorul va comite o greșeală mare dacă la traducerea unui text cu caracter tehnic va încurca sensul cuvintelor. Exemplele sînt numeroase: volan, cameră, piesă ș.a.

Sugestiile expuse mai sus au stat la baza studierii surselor informaționale utilizate în licee. Analizînd cîteva manuale putem constata, că unele compartimente conțin informații cu caracter tehnic. De exemplu, manualul de Limba Franceză pentru clasa XI (autori L. Ranga ș.a. Editura Prut Internațional, 2001), în compartimentul 3 „Les „erveilles du cinema”, p.54 autorii au inclus informații privitor la istoria apariției și dezvoltării cinematografului francez în care remarcăm o parte din terminologia tehnică specifică acestei arte: *cinéma muet*, *cinéma sous-titré*, *cinéma sonore*, *volume*, *espace*, *cinéma en relief*, *cinérama*, *circarama*, *stéréophonie*, *vidéo* etc. Această terminologie este actuală pentru oricare subiect uman care se vrea socotit inteligent.

Un alt exemplu binevenit: în compartimentul 9 „Paris sera toujours Paris” la pag. 178 este propus textul „Moyens de transport à Paris” unde este inclusă o terminologie destul de vastă: *métro, autobus, train, artèterminus, ligne de métro, indicateur, bouton, distributeur automatique* ș.a. după cum vedem, unii termeni au căpătat o uzanță largă alții sînt mai puțin cunoscuți.

O atenție binemeritată se acordă terminologiei ce se referă la noile tehnologii de comunicare (internet, télématique ș.a.). în alte cazuri informația tehnică este cu mult mai plecară; ea se limitează doar la o vedere de ansamblu a unor obiecte tehnice: un automobil, un avion, un tramvai, un portabil etc.

Uneori obiectul tehnic este reprezentat cu anumite lacune ceea ce provoacă uimire și discuții. De exemplu, în același manual de clasa XI, la pag. 119 o doamnă calcă o batistă cu un fier de călcat fără fir electric. La o lecție de analiză a manualelor școlare am fost întrebați dacă există deja astfel de fiere de călcat și ni s-a solicitat să explicăm cum ele funcționează. Nu putem afirma că am putut da un răspuns convingător.

Studiul manualelor sus numite ne-a condus la următoarele concluzii:

1. conținuturile manualelor sînt expuse în ordine ce corespunde logicii interne specifice tradiționale a obiectului de studiu Limba Franceză;
2. în unele compartimente ale manualelor informația vizuală sugerează necesitatea familiarizării elevilor cu informații din domeniul tehnic;
3. manualele nu conțin suficient informații textuale ce ar servi drept suport informațional pentru însușirea termenilor tehnici în limba franceză;
4. este recomandabil ca elaboratorii de manuale de Limba franceză să includă variate texte în vederea formării la elevi a limbajului tehnic tipic.

Referințe bibliografice

1. BONTAȘ, I. *Pedagogie*. București, 1998. p. 107.
2. COȘERIU, E. *Introducere în lingvistică*. Cluj: Echinoux, 1995. p. 92.
3. RANGA, L. et. al. *Manuel de français XI*. Chișinău: Prut Internațional, 2001. 200 p.
4. COTELEA, M. et. al. *Manuel de français XII*. Chișinău: Prut Internațional, 2001. 159 p.